

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE)

Jméno rigorózantky:	Mgr. Jolana Steinerová
Téma práce:	Koncentrace řízení
Rozsah práce:	119 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	29. 07. 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma sice není nové, nýbrž je aktuální. S účinností od 1. ledna 2001 byly pro civilní řízení sporné postupně zavedeny některé prvky koncentrace řízení, které byly posléze různým způsobem modifikovány. Dále se jedná o problematiku, ke které se hojně vyjadřuje i Ústavní soud ČR. Z tohoto pohledu jde tedy o problematiku zásadní. Názory na civilní proces v současné podobě (resp. na jeho současnou právní úpravu) se napříč širokou odbornou veřejností značně různí. Dokladem toho je ostatně i nedávno uvedený věcný záměr civilního řádu soudního, který se navrácí k tradicím rakouského civilního procesu a jeho kritika zejm. ze strany zástupců justice. V této situaci je nepochybně potřebné si uvědomit, že odborná pojednání zaměřená na vybrané instituty civilního procesu tak mohou podpořit argumenty těch, kterým není osud civilního procesu lhostejný. Volba tématu tak může nepochybně přispět k rozšíření současného diskurzu o jeho budoucí podobě.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování autorkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to především zvoleného odvětvového principu civilního procesu a dále zakotvení jeho jednotlivých prvků v právní úpravě. Přínosné zpracování tématu samozřejmě vyžaduje práci a ovládnutí relevantní judikatury k danému tématu. Autorka použila při psaní své práce zejména metody popisné, analytické a komparační. Jejím cílem bylo podat ucelené pojednání o jedné ze zásad civilního procesu, a to za použití relevantní judikatury a odborné literatury.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak monografické, komentářové, tak časopisecké a rovněž z bohaté judikatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozčleněna do čtyř kapitol (včetně závěru) a úvodu. Součástí práce je dále seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, název práce, abstrakt a klíčová slova (vše v českém a anglickém jazyce). V úvodu práce autorka formuluje cíle práce, kdy jedním z nich je: „*balancování mezi rychlostí a efektivitou soudního řízení a zároveň dostát požadavkům spravedlivého procesu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.*“ Stanovenému cíli je podřízena struktura práce. Nejprve se autorka věnuje obecnému vymezení principu koncentrace řízení (kapitola 1.). Poté se již zaměřila na zvolenou problematiku, resp. se zabývala jednotlivými instituty procesního práva (od přípravy jednání, přes poučovací povinnost soudu ve vztahu ke koncentraci řízení až k rozkaznímu řízení), ve kterých se zásada koncentrace projevuje (kapitola 2.). Před závěr práce zařadila jako samostatnou kapitolu vlastní úvahy a návrhy *de lege ferenda* (kapitola 3.). Hodnocená práce je ukončena závěrem (kapitola 4.), který rigorózantka pojala jako obecné pojednání o civilním řízení po roce 1989 se zaměřením na zvolenou problematiku, a to zejména v

rovině *de lege lata*. Rovněž systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce.

Oponentské hodnocení: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autorka postupovala od obecného k dílčímu, když nejprve pojednala o principu koncentrace řízení z obecného pohledu (popsala historický vývoj včetně budoucí právní úpravy přestavené ve věcném záměru civilního řádu soudního, vymezila ústavněprávní pohled, charakterizovala zákonnou a soudcovskou koncentraci apod.) a po té se věnovala jednotlivým dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Rovněž dělení kapitol na dílčí celky je zvoleno vhodně, umožňuje přehlednou orientaci v díle a zároveň ukazuje na hloubku zpracování. Téma se autorce podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 144 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Zde je třeba vyzdvihnout také autorčinu práci s judikaturou, která pomohla dát odpověď na otázky, které si autorka v průběhu psaní práce kladla. Z práce je zřejmá praktická zkušenost autorky s danou problematikou. Tyto zkušenosti ovšem rigorózní autorka (až na výjimky) vhodně využila, neomezila se pouze na ně a rovněž se dokázala vyvarovat popisnému zpracování, ke kterému téma svádí.

Celkově jde o práci, která je čtivá a která prokazuje teoretické znalosti autorky a její schopnost zpracovat dané téma do podoby juristického výkladu.

Práci hodnotím jako poměrně zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu, na mnoha místech vyjádřila své vlastní názory (srov. výše). Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 7425 stran, představující 209 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 115 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 28 %. Z toho je však třeba věnovat

	<p>pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 7 % (další zdroje č. 2 a 3 má již pouze 2 % shodu a počínaje zdrojem č. 4 jde pouze o 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevypovídá, neboť jde o souhrn všech shod z uvedených zdrojů (dspace.cuni.cz), ve kterých jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z těchto uložišť. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné.</p> <p>Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózní práce nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca dvaceti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru. Autorka v práci neprokázala schopnost pracovat se zahraničními zdroji.</p> <p>Lze uzavřít, že práce se zdroji byla shledána jako postačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje dostatečná práce s judikaturou a poznámkovým aparátem (srov. výše).</p> <p>Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Práce neobsahuje žádnou přílohu, grafy, ani tabulky.</p> <p>Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce by autorka mohla pohovořit o vlastních návrzích *de lege ferenda*, resp. zda prvky koncentrace řízení v naší právní úpravě považuje za dostatečné, příp. za vhodně zvolené.

V Praze dne 27. října 2020

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce